

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Edukacja](#)

Dwukrotna zmiana czasu niekorzystna dla zdrowia

Krótszy sen, więcej wypadków w pracy i w ruchu drogowym, gorsza sprawność działania, częstsze ataki serca, a nawet obniżenie średniej długości życia - to negatywne konsekwencje dwukrotnej zmiany czasu w ciągu roku - podsumowuje psycholożka z Uniwersytetu SWPS. Dodaje, że na krótką metę gorsza dla zdrowia jest zmiana czasu z zimowego na letni.

W nocy z 28 na 29 października nastąpi zmiana czasu z letniego na zimowy. Przesuwamy zegarki do

tyłu o godzinę. Oficjalnie w niedzielę 29 października o godzinie 3.00 wskazania zegarów zostaną cofnięte na godz. 2.00.

Prof. Iskra-Golec przypomina na stronie uczelni różne definicje pojęcia czasu. Podkreśla, że najistotniejszy dla działania ludzkiego organizmu jest czas biologiczny, a nie urzędowy. Zegar biologiczny - wykształcony w procesie ewolucji - reguluje okołodobową, rytmiczną zmienność intensywności przebiegu wszystkich procesów życiowych organizmów żywych (włącznie z człowiekiem), począwszy od ekspresji genów - do najbardziej złożonych zachowań.

"Zegar biologiczny nastawiany (synchronizowany) jest przez światło słoneczne (cykl światło-ciemność), czyli czas słoneczny. Naturalny cykl światło-ciemność, wyznaczany przez obrót Ziemi wokół własnej osi skutkujący cyklicznością dnia i nocy, nastawia zegar biologiczny człowieka" - tłumaczy psycholożka.

Czas słoneczny (tzw. czas naturalny) jest wyznaczany względem Słońca. "Nie zawsze uświadamiamy sobie do końca, że czas słoneczny różni się nawet pomiędzy relatywnie niedalekimi miejscami na Ziemi. Przykładowo w Polsce maksymalna różnica czasu słonecznego wynosi około 40 minut i występuje między najdalej wysuniętym na zachód Osinowem Dolnym w zakolu Odry (na zachód od Cedyni), a najdalej wysuniętym na wschód miejscem w Zosinie w zakolu Bugu (na wschód od Hrubieszowa). Nad Zosiną Słońce wschodzi i zachodzi o około 40 minut wcześniej niż nad Osinowem" - podaje przykłady profesor.

Dodaje, że ze względu na zróżnicowanie czasu słonecznego w zależności od położenia geograficznego konieczne jest terytorialne ujednoczenie obowiązującego czasu. To czas urzędowy, zwany także zegarowym czy też umownym. W Polsce określa go wspomniana wcześniej ustawa, która uznaje za czas oficjalnie przyjęty w Polsce czas środkowoeuropejski (CSE) czyli czas południka leżącego 15 stopni na wschód od Greenwich.

Czas zimowy uznaje się dzisiaj za bardziej naturalny, bo obowiązywał on nim wprowadzono czas letni.

Zdaniem prof. Ireny Iskry-Golec, dwukrotna zmiana wskazań zegarów w ciągu roku powoduje wiele niekorzystnych konsekwencji wynikających z zaburzenia związków pomiędzy czasem słonecznym, zegarowym i biologicznym człowieka. Zmiany te, szczególnie przy przejściu z czasu zimowego na letni, zwiększają różnicę pomiędzy tym, co człowiek musi wykonać ze względu na czas urzędowy (np. iść do pracy rano wcześniej o godzinę), a tym, co jest w stanie wykonać ze względu na swój czas biologiczny (np. obudzić się rano wcześniej o godzinę).

"Zanim nastąpi przystosowanie zegara biologicznego do nowego czasu, które u większości ludzi trwa zwykle do tygodnia, występuje wiele niekorzystnych konsekwencji dla szeroko rozumianego dobrostanu człowieka" - stwierdza profesor.

Wykazano, że różnica pomiędzy czasem urzędowym a biologicznym (zwłaszcza przesuwanie pór budzenia się na wcześniejsze) wiąże się w dłuższej perspektywie z pogorszeniem zdrowia, obniżeniem średniej długości życia, obniżeniem wydajności w pracy, w tym - zmniejszeniem osiągnięć akademickich i przyczynia się do zaburzeń snu, których koszt dla społeczeństwa oceniany jest na 2 proc. produktu krajowego brutto.

W 2018 roku podczas otwartych konsultacji publicznych w krajach członkowskich UE 84 proc. respondentów opowiedziało się przeciw zmianom czasu. W efekcie przygotowano projekt dyrektywy w sprawie rezygnacji ze zmian czasu w krajach unijnych. Jest on nadal procedowany w Unii Europejskiej.

"Ujednolicenie czasu w krajach członkowskich przyniesie wiele korzyści" - tłumaczy prof. Irena Iskra-Golec, psycholożka z Wydziału Psychologii i Prawa w Poznaniu. Zaznacza ona, że zmiana czasu, wprowadzona kiedyś ze względów oszczędnościowych, nie tylko nie doprowadziła do zakładanego efektu, ale wywołała wiele niekorzystnych skutków zdrowotnych.

"Oficjalne stanowisko ekspertów z zakresu chronobiologii zaleca, aby każde państwo przyjęło stały standardowy czas urzędowy, który zbliżony jest w największym stopniu do lokalnego czasu słonecznego. Tak więc dyrektywa znosząca zmianę czasu w krajach UE nie tylko wyraża subiektywne opinie, ale także ma swoje naukowe uzasadnienie" - stwierdza psycholożka.

Zmiana czasu w ostatnią niedzielę października odbywa się zgodnie z rozporządzeniem prezesa Rady Ministrów wydanym na lata 2022-2026.

Obowiązujący w Polsce do 29 października czas letni odpowiada czasowi wschodnioeuropejskiemu (UTC+2). Czas zimowy, na który wkrótce przejdziemy, jest zgodny ze strefą czasu środkowoeuropejskiego (UTC+1).(PAP)

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/edukacja/32008.html>

Informacje dnia: [Światło uwięzione w ultracienkiej siatce Przełom w leczeniu schorzeń układu ruchu WAT z nowymi pracownikami dla Instytutu Radioelektroniki Ponowna analiza danych naukowych może przynieść zupełnie inne wyniki](#) [Antybiotykooporność jednym z największych zagrożeń zdrowia publicznego](#) [Naukowcy pracują nad biosyntetycznym supermikrobiomem p](#) [Światło uwięzione w ultracienkiej siatce Przełom w leczeniu schorzeń układu ruchu WAT z nowymi pracownikami dla Instytutu Radioelektroniki Ponowna analiza danych naukowych może przynieść zupełnie inne wyniki](#) [Antybiotykooporność jednym z największych zagrożeń zdrowia publicznego](#) [Naukowcy pracują nad biosyntetycznym supermikrobiomem p](#)

Partnerzy